

DOBROVOLNÝ EKOLOGICKÝ SPOLEK - OCHRANA PŤACTVA
Záchraná stanice živočichů
Zábělská 75, 312 00 Plzeň

mobil: 777 145 960, 777 194 095

www. desop.cz
e-mail: ptactvo@desop.cz

Protokol z místního šetření ve věci:

Nález uhynulého telemetricky sledovaného luňáka červeného AUKO 28

Lokalita nálezů: remíz mezi obcemi Horušany – Slatina (DO)

Šetření na místě provedl:

Karel Makoň – stráž ochrany přírody – předseda DES OP

David Melichar – stráž ochrany přírody

Další zúčastněné osoby a organizace:

Hynek Matušík – zpracování telemetrických dat, konzultace.

Prof. MVDr. Ivan Literák CSc.

Ústav biologie a chorob volně žijících zvířat, Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Palackého tř. 1, 612 00 Brno, Česká republika.

www.vfu.cz

Mag. Dr. Rainer Raab Austria

Technisches Büro für Biologie Mag. Dr. Rainer Raab, Quadenstraße 13, 2232 Deutsch-Wagram, Austria

www.tbraab.at

Pondělí 20. 5. 2019 (16:00 hod.)

Spolu s kolegou Davidem Melicharem se nacházím v Národním parku Šumava pod kopcem Stožec kousek od obce Dobrá. Krátce po 16. hodině dostávám od kolegy MVDr. Ivana Literáka (VFU Brno) telefonickou informaci o tom, že Rakušany telemetricky sledovaný luňák červený AUKO 28 již třetí den hlásí nulovou aktivitu a je pravděpodobně uhynulý. Téměř okamžitě končíme rozdělanou prací, žádáme přesné souřadnice posledního záznamu z vysílačky a vyrážíme na lokalitu.

----- Přeposlaná zpráva -----

Předmět:FW: Auko 28 - maybe dead

Datum: Mon, 20 May 2019 14:01:50 +0000

Od:LITERAKI <Literaki@VFU.cz>

Komu: Karel Makoň <makon@desop.cz>

Kopie:H18298 <H18298@VFU.cz>, hlubocka@birdlife.cz <hlubocka@birdlife.cz>

Ahoj Karle,

podívej se prosím na poslední tři dny - nedivil bych se, kdyby byl také po smrti.

Díky, zatím, Ivan

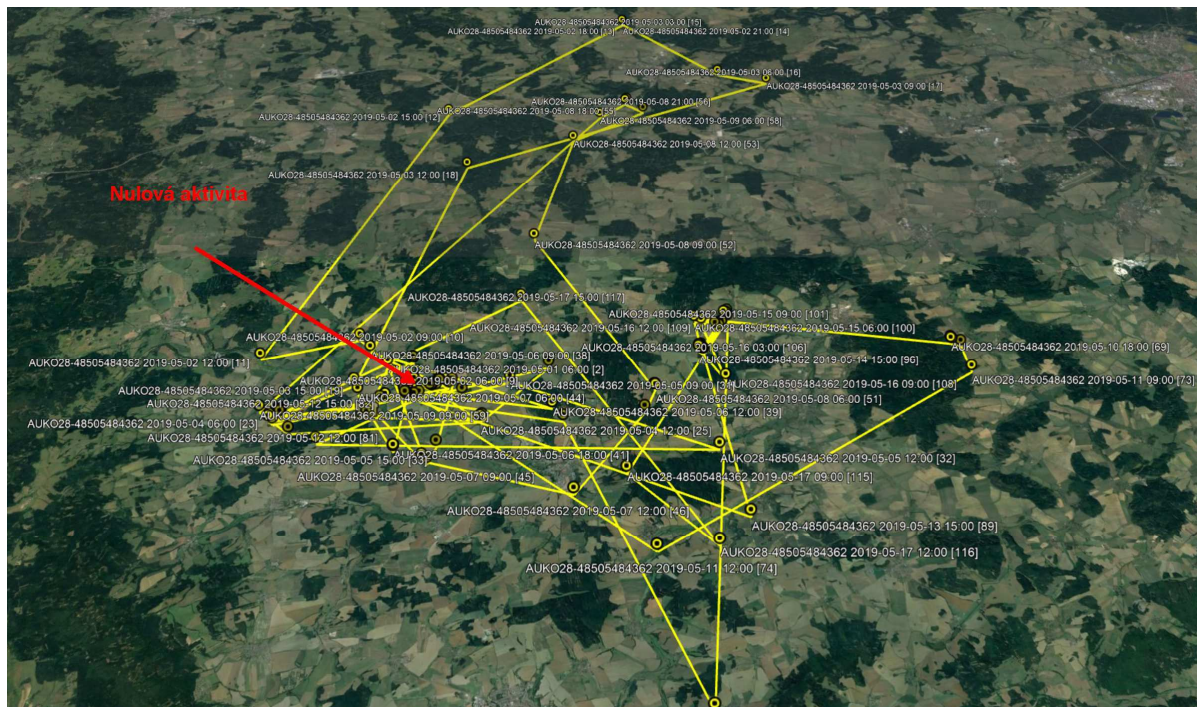
Pondělí 20. 5. 2019 (19:00 hod.)

Na polní cestě k remízu mezi obcemi Horoušany a Slatina (vše u Hostouně na Domažlicku) fotografuji relativně čerstvý otisk stop motorového vozidla. Nejspíše se jedná o osobní auto s vyšším podvozkem, které přijelo od Horoušan. Následně ho řidič odstavil do trávy před remízem, vystoupil a pokračoval dále po cestě pěšinkou v remízu a kousek po hraně remízu a obilím osetého pole až k mysliveckému posedu.

Úplně přesná trasa cesty k posedu nebyla zjištěna, ale prošlápnutá vegetace od posedu směřovala na hranu osetého pole.

Pokračujeme dále po stopách a hlavně podle zadané lokace a souřadnic, kde by měl být luňák s vysílačkou. Na souřadnicích N49.32'52.91" – E12.47'37.97" však luňák nenalezen, a tak operativně kontaktuji kolegu Hynka Matušíka, který již hodinu doma u počítače prověřoval všechny lokace, mapy a polohy onoho luňáka. Hynek Matušík nás navádí přímo do remízu a přesně v 19:18 hod. hlásí kolega David Melichar nález hledaného dravce.

Stav při nálezu:

Dravec uhynulý minimálně 48 hodin, opeření bez viditelného poškození, mokré od deště a adekvátně opotřebované. Obě křídla lehce a stejnoměrně poloroztažená v ose těla a při těle. Znamky plácání, odřenin, ošoupání letek či odření kloubů na křídlech nezjištěny. Ocasní pera lehce roztažená jako při letu. Poloha posmrtně ztuhlého těla byla tak, že hlava směřovala směrem do remízu, ocas směrem k poli, přičemž dravec byl mírně natočen ke kolmici z pole o 45° doleva. Místo kolem kadaveru bez viditelných a zjištěných stop. Vegetace nepoškozena, s ptákem nebylo po jeho úhynu viditelně manipulováno. Dravec pravděpodobně na toto místo dolétl či spadl ze stromu, každopádně ale uhynul až na zemi v poloze, ve které byl nalezen. Vysílačka otočená směrem k obloze (funkční).

POZOR! Necelých 15 m od nálezu uhynulého luňáka s vysílačkou nachází opět kolega David Melichar zbytky opeření dalšího luňáka červeného. Tentokrát se jedná o několik ručních letků a ocasných per v počtu do 30 kusů. Peří již částečně poničené predací, vše staršího data, minimálně 2-3 týdny zpět. Tělo ani další kusy kadaveru nenalezeny. Vše pravděpodobně predováno. Peří zajištěno a vyšetřeno pomocí RTG na případnou přítomnost broků. Přítomnost broků však neprokázána (viz RTG).

Po otočení dravce na záda:

Oba stojáky (končetiny pánevní) volné, bez posmrtné křeče.

Pravý stoják - hliníkový ornitologický kroužek číslo - C 15559 N. MUZEUM PRAHA.

Levý stoják - odečítací ornitologický plastový kroužek černo-žlutý "5A".

Výživný stav pohmatem velmi dobrý, kondice dobrá, viditelná poranění, poškození a fraktury nezjištěny. Zobák a vole prázdné a bez patrného obsahu a zbytků potravy. Kolem zobáku léze a živý hmyz (zejména malí mravenci). Vnější krvácení nezjištěno.

Kadaver zajištěn a převezen do ZSŽ Plzeň, odkud byl předán na pitvu do veterinární laboratoře společnosti Vedilab spol. s r.o. Pod Vrchem 51, 312 00 Plzeň (IČ: 61170496). MVDr. Oto Huml a MVDr. Jitka Humpová.

Pitva provedena za účasti Karla Makoně dne 22. 5. 2019 (9:30 až 11:00 hod.) MVDr. Jitkou Humpovou. Nález a protokol v příloze.

RTG snímek: Kostra bez zjištěných fraktur a poškození. Zobák, jícen a vole bez viditelného obsahu. Broky ani jiné střelivo v samotném těle (kostech a měkkých tkáních) luňáka nezjištěno, přičemž na páté ruční letce levého křídla (doplnit) přímo ve stvolu letky viditelně zachycen brok odpovídající velikosti broku 3 mm, pravděpodobně zachycen po průstřelu těla a do stvolu prolétl ze spodní strany, (brok i s částí letky a stvolu brka zajištěn jako důkaz).

VEDILAB spol. s r.o.

Pod Vrchem 51

312 00 Plzeň, <http://www.vedilab-analytika.cz>

telefon : 602 211 309, 377260838

e-mail : huml@vedilab.cz; laborator@vedilab.cz

<i>majitel</i> DESOP Plzeň	
<i>zvíře</i> druh : Luňák červený pohlaví: samec	<i>P 101</i> <i>datum přijetí : 22.5.2019</i> <i>cena :</i>
VÝSLEDEK PATOANATOMICKÉHO VYŠETŘENÍ	

Pravý stoják - hliníkový ornitologický kroužek číslo - C 15559 N. MUZEUM PRAHA.
Levý stoják - odečítací ornitologický plastový kroužek černo - žlutý "5A".

RTG snímek: Kostra bez patologického nálezu. Ve stvolu páté ruční letky levého křídla zachycen brok (velikosti 3mm).

Výživný stav dobrý. Bez nálezu vnějších parazitů, v místě upevnění vysílačky kůže bez peří (bez zánětlivých změn).

Dutina zobáková bez patologických změn.

V hrudní části tělní dutiny rozsáhlé krevní koagulum, lacerace pravé plíce a pravé komory srdeční. Levá plíce hyperemická. Z hrudní části tělní dutiny na levé straně patrný kanál o šířce 4-5mm směřující kraniodorzálně mezi kostí krkavčí a kostí klíční.

Játra normální velikosti a tvaru, normální konzistence.

Slezina normální velikosti a konzistence.

Ledviny normální velikosti.

Žaludek s malým množstvím natráveného krmiva. Zažitina ve střevech má normální charakter. Parazitologické vyšetření seškrabu střevní stěny a střevního obsahu bylo negativní.

Nebyly zjištěny známky intoxikace a infekčního onemocnění.

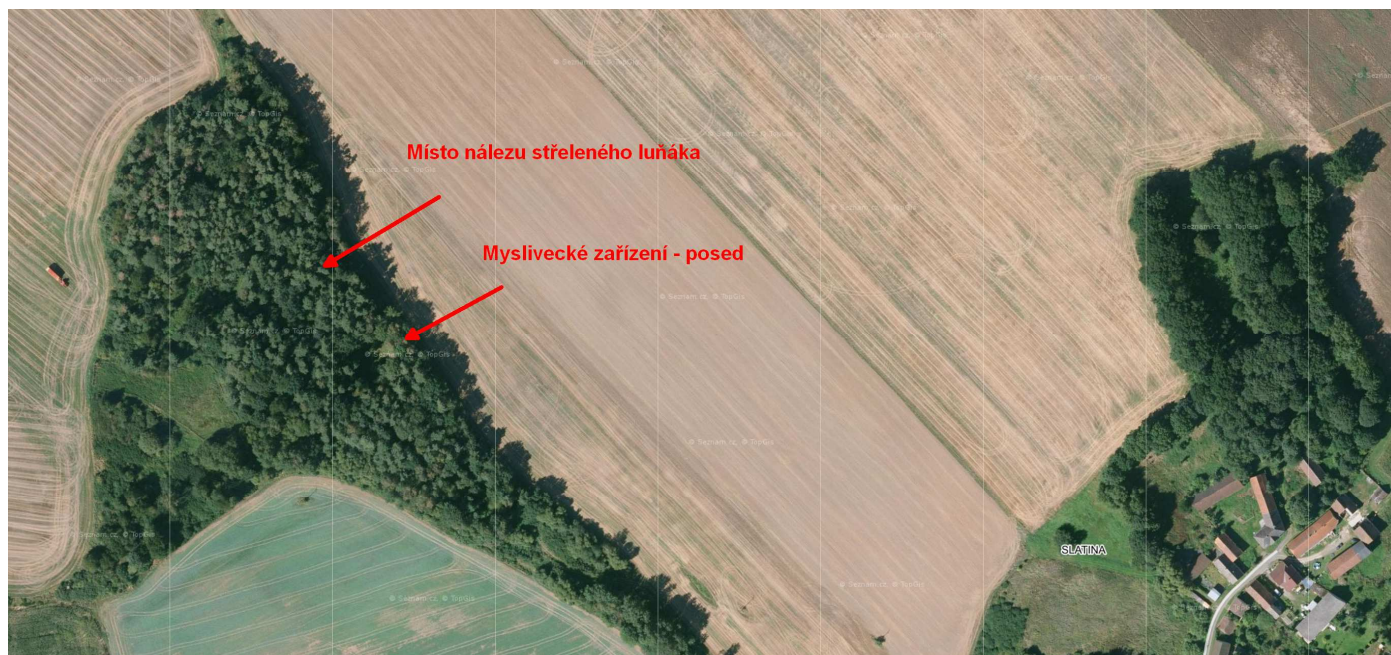
Závěr: Traumatické poranění plíce a srdce, nález odpovídá střelnému poranění.

Provedl : MVDr. Oto Huml, MVDr. Jitka Humpová, Petra Smahová
počet stran : 1
číslo stránky : 1

datum vyřízení : 8.6.2019
podpis :
razítko :

Další stopy, úkony, postřehy, upřesnění:

Úhyn vysílačkou vybaveného luňáka červeného dle vyhodnocení jednotlivých lokací dle Hynka Matušíka a MVDr. Ivana Literáka nastal dne 18. 5. 2019 ráno mezi 5:00 až 8:00 hodinou. Úhyn byl okamžitý a s tělem ani logerem nebylo do doby nálezu následně manipulováno (hýbáno).

Dravec musel být usmrcen (střelen) brzy ráno, pravděpodobně po nocování na lokalitě, jelikož jícen i žaludek byl bez obsahu potravy.

Od 15. 5. 2019 byl zahájen lov srnčí zvěře.

Stopy kolem posedu a na posedu samotném naznačovaly přítomnost lovce na posedu.

Stopy na přístupové cestě, včetně zajištěného (vyfotografovaného) otisku pneumatik osobního vozu, časově i polohou odpovídají pohybu kolem posedu.

Dle umístění broku v páté letce v návaznosti na poranění vnitřních orgánů se nabízí hypotéza, že na ptáka bylo střeleno z větší vzdálenosti, a to na jeho pravý bok, přední část těla (hlavu-hrud'). Pták byl zasažen pouze jedním brokem (okraje vějíře) a střelec pravděpodobně myslel, že ptáka netrefil, a proto ani nedohledával.

Příloha fotodokumentace a RTG snímky, letka s brokem.

V termínu od 24. 5. 2019 od 10:00 hod. do 28. 5. 2019 do 17:40 hod. na lokalitě osazeny dvě funkční fotopasti. Cílem bylo zmonitorovat pohyb osob na lokalitě. První fotopast osazena přímo k mysliveckému posedu.

Druhá na přístupovou cestu a místo, kde byly zjištěny stopy po odstavení vozidla.

Přístupová cesta - daněk, divoké prase, srnec, 2x2 cyklisté, 2x2 na motorkách (kroskách).
Posed – 1x kos černý v letu.
Pohyb podezřelé osoby ani jiných osob z okruhu lovců nezaznamenán a nezachycen.

Pokus o prověření zástřelu druhého luňáka na hnízdě.

Uhynulý luňák AUKO 28 byl nalezen přímo pod hnízdem dravce na borovici.

Predované zbytky opeření druhého luňáka byly nalezeny na téže lokalitě cca 15 m od hnízda. Proto také při místním šetření se nabízela teorie, že oba luňáci byli střeleni právě u hnízda či na hnízdě. Minimálně luňák č. 2 (zbytky opeření) mohl být sedící samičí, střelený na hnízdě či při vylétnutí z hnízda. Proto jsme chtěli přistoupit k sundání hnízda z borovice a jeho RTG vyšetření na veterinární klinice Vedilab. Přesněji nám šlo o potvrzení či vyvrácení teorie střelby po dravci na hnízdě. Pokud by totiž byl pták zastřelen na hnízdě, tak by se musely v hnízdním materiálu (klacících, či větvi), na kterém hnízdlo je, najít stopy olovených broků. Byť by tento důkaz nebyl úplně relevantní, tak by nám pomohl při sestavování určitého sledu událostí odehrávajících se na lokalitě a vcelku přesně by vypovídal o přístupu k dravcům.

Bohužel v době, kdy mělo být hnízdlo sundáno a zajištěno, bylo již obsazeno včelojedem lesním, který na něm seděl na snůšce či hodně malých mláďatech. Hnízdlo nebylo sundáno a akce bude posunuta na mimohnízdní dobu (srpen, září 2019).

Původ Luňáka červeného AUKO 28.

[http://www.birdtelemetry.cz/mapa-sledovani/?druh=lunak cerveny&od=27.7.2017&do=06.06.2019&jedinec=auko28](http://www.birdtelemetry.cz/mapa-sledovani/?druh=lunak%20cerveny&od=27.7.2017&do=06.06.2019&jedinec=auko28)

Jméno	AUKO28
Číslo kroužku	C 155559
Pohlaví	samec
Datum zahájení sledování	27. 7. 2017
Věk při zahájení sledování	pull.
Lokalita zahájení sledování	Tachovsko
Datum ukončení sledování	/

Odečítací kroužek **5A**.

Sourozenec [AUKO26](#) a [AUKO27](#).

Luňák červený kroužkovaný 10. 6. 2017 (K. Makoň) vybaven loggerem na hnízdě jako nevzletné mládě na lokalitě Racov (TC) – remíz nad Sokolím rybníkem

Projekt, v rámci kterého byl telemetricky sledován.

Realizace a garance za Českou republiku:

Prof. MVDr. Ivan Literák CSc.

Ústav biologie a chorob volně žijících zvířat, Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Palackého tř. 1, 612 00 Brno, Česká republika.

www.vfu.cz

Investor a garant projektu:

Mag. Dr. Rainer Raab Austria

Technisches Büro für Biologie Mag. Dr. Rainer Raab, Quadenstraße 13, 2232 Deutsch-Wagram, Austria

www.tbraab.at

Technická spolupráce:

Dobrovolný ekologický spolek – ochrana ptactva

Záchranná stanice živočichů Plzeň

Zábělská 75, 312 00 Plzeň, www.desop.cz

Hynek Matušík – zpracování telemetrických dat, konzultace.

Zpracoval: Karel Makoň (10.6. 2019)

Ověřil (souhlasí): David Melichar

Příloha kompletní fotodokumentace a RTG snímky, letka s brokem, pitevní protokol.